

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politicsni i kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevei, 1925. október 18.

Broj 41. Szám.

Locarno.

Sztára Europa je 'ze táksa. Na edem vdárec dvê múhi scsé bujti. Zahrbnosztne politike szvetli kép sze káze pri poedini politikov i z-toga zvéra ta pov-précsna politicsna zahrbnoszt. Kak szo domá ti poedini politiki, tak szo na vnógi konferencijaj, i bi szlobodno imenüvali denésnye politike za konferencsne politike, ár szo brez konzekvcij, brez vszáke premislenoszt i szedjjo na bēlom konyi té, gda vu rokáj rdécsó zásztavo dr'zjjo.

Csúden je denésnyi szvêt. Konferencije za konferencijami dr'zjjo, pēnez, ki szhája z-lüdszki 'zúlov po trüдавnom deli po dá-cse formi v poedine dr'závne gasze, sze z dnévciami potrosi na nicnsosztno delo, za zabáve poedini delegátov, ki námen bi búo — mér delati.

Delajo mér. Kaksi bi mogao bidti tisztí mér kí sze dela med ropászom nazerenszki velicsin kanónov, med szópányom tézki tankov i med krícsányom, jajvkányom nedú'zni lüdi, ki tam na povelje morejo klati szvoje brate po Krisztusi v potokáj zdrave cslovecse krví, tam v-Marokki? Kak more pozávlati na mér drúge lüdi i vézati garancijszke pak-te z-drúgimi národí Francija, gda ona száma vu szvojem ménsem okólisi, i tak erkócs vu szvojoj domovini nemre redü i mirá naréditi, gda garancije za szlobodo szvojemí národí ona száma nemre dati? Táksa garancija za mér, za prísesztnoszti mér, dober i gvüsen nemre bidti, kí je z-zdravov i nekrívi lüdi krvjöv podpi-szani. Záto vsze sztroske i trüd bi za drúgo dobróto gori ponü-cati pametnése bíló, kak pa zató, kí sze dela dnesz v Locarnoji i kí vrédnoszti, valávnosztí i stabil-nosztí tak ali ovak dugo nemre meti, csi sze rávno szklene pakt oszobito pa né tak, csi sze tó med krví preléványom scsé naréditi.

Kak je tó z Locarnovszkov konferencijov, je rávnotak vu not-rányosztí szamé i poedine dr'zá-ve. Zaman iscsemó med prebi-válsztvom zadovolscsino, i scsémo réd i mér nanyé priszliiti. Dokesz szamí na réd i méra pót nesztópijo tisztí, kí szo toga poz-ványa csészt naszébe vzéli, te-csasz je od podrejeni csakati tó

zaman. Národa múcsno miszel né, csirávno ka momentanno glaszno miszel sze vtisa léko na vísesnyi prítíszk, zburkanya muv-lenyé z-osztáti, escse bole tó zatísznoti je pa tá najvéksa mócs tüdi nemogócsa.

Zdrzníte sze ednók, pogled-nite med súrsi szvêt i né szamo v-kapitalisztov i ti zadovolni bogatásov palacse, nego i tüdi vu te plesznáte kucse toga szirmaskoga národa, kí zadovolnoszt sze preci dá viditi z tē zmantráni obrázov, kí ga vídis kak sztópis v nyega sztánüvanye. Csi na prvi moment

mogócsse kezpüjes nanyem kaksi, szmeha obráz, tó je szamo záto, ár miszli da szí prineszo zado-volnoszti dober glász, vendar pa hēnya taki, kak ga od drúgoga informéras Dokesz té falsne obr-ára szkáze nezbrisejo ti gornyi ravnajócsi, teccasz je zaman vsze obecsávanye v poedini dr'závaj, teccasz je zaman escse i Locar-noja konferencija. V nezadovolni i tézki cajtí 'ze zacsnemo never-vani posztájati, vszi díke himnu-szi szo szamo za nase pēneze tüdi i szamom — Locarnoji.

Macdonald Budapestre utazik.

Az európai sajtó már hirül adta, hogy Ramsay Macdonald volt miniszterelnök, az angol munkáspárt vezére, kontinentális turára indult. Az eredeti utiterv szerint Macdonald Berlinbe, Bécsbe és Prágába készült leánya társaságában, aki miniszterelnöksége alatt a háziasszony, szerepét töltötte be a londoni Westminster-palotában.

Amikor a volt angol miniszterelnök budapesti ismerősei és barátai

utazásáról értesültek, meghívták őt a magyar fővárosba is. Macdonald a meghívást elfogadta és előreláthatólag október végén, vagy november elején Budapestre érkezik.

Az angol államférfi látogatása teljesen magánjellegű lesz és nincsen semmi politikai vonatkozása. Macdonald mindössze két vagy három napig marad Budapesten.

Mussolini vitorlás-yachtján találkozik Csicsserinnel.

Politikai körökben minderősebben tartja magát az a hír, hogy Mussolini a legrövidebb időn belül találkozik Csicsserinnel. A találkozást összefüggésbe hozzák Mussolini tengeri kirándulásával. Mussolini ugyanis vasárnap Nápolyból yachton rövidebb utra indul, az ut irányát azonban titokban tartották. Csicsserin hír szerint vasárnap Meranba érkezett, ahol a római szov-

jetkövet már várt rá, hogy megbeszélje vele a Mussolinival való találkozás helyét és időpontját. A találkozás vagy Streesa fürdőhelyen, vagy pedig Mussolini yachtján fog megtörténni.

Csicsserin állítólag egy nagy német olasz-lengyel-orosz blokk létrehozásáról akar tárgyalni Mussolinival. A blokkba később Spanyolországot és Törökországot is belevonnák.

A párisi rendőrség véres harca sztrájkoló kommunistákkal.

A kommunisták tüntető sztrájkja, amelyet a marokkói háború ellen rendeztek, a városon alig látszott meg. A közlekedésben nem voltak nagyobb fennakadások, legfeljebb csak az autótaxik egyrésznének sztrájkja érezhető. Az iparvállalatoknál azonban a sztrájk kezd nagyobb mértéket ölteni. Vannak olyan gyárak, ahol már a munkásságnak 65 százaléka sztrájkol. A vidéken minimális a munkabeszüntetés, csupán

az elszászi káliumpiparban nagyobb kiterjedésű a sztrájk.

Hétfőn délben Páris több helyén összeütközés történt a rendőrség és a tüntető kommunisták között. Az egyik külvárosban az összeütközés véres lefolyású volt és egy sztrájkoló munkás belehalt sérüléseibe. A rendőrség több sztrájkra izgató kommunistát letartóztatott. A rendőri készültséget mindentűt megerősítették.

!! Nagy sportszenzáció !!

november 7-én délután és este.

Je vsze mogócsse?!

Részam ka v Montecarloji (karterhazárda domovina) tüdi zdraviliscse jeszte, gde sze zmantráni i od politike obrüdjeni politiki i magnáti v pēneza povódní kóplejo léko i nyim valá, csi nacci né ka pri pēnezi le'zəsi ali 'zmet-nési posztánejo. Dr'závna gasza tó vsze láda . . .

Medjimurje je né okupērano, nase Prekmurje je pa. Zato néga prinasz — praj — obcsinszki volítev. Mogócsse ka tó na csarnoj líszti v Beogradi, koma szmo po miloscsi demokrátov vpíszani, tüdi i tó jeszte notri szpelano. Na ja, kak bi sze pa demokrátí nacci dr'zati mogli csi né po nyí gerenti. I ka vecs, escse i nisterne vísesnye oszebe nemajo szlobodnoga gibanya, szo vézane na rúd demokrátíki exponentov, kí je cukajo, kak figuru na 'znyóri.

Mí v nasoj prósztovj pámeti pa tak miszlimo, ka je Medjimurje k Zala-vármegyövi szlísilo te, gda Prekmurje k Vasvármegyövi. Kak pa nasi Prekmurszki ravnitelje z szvojev véksov pámetjov miszlijo, tó nevemo. Vendar pa bi v Medjimurji escse tüdi né bíló obcsinszki volítev, csi bi tam escse i dnesz Novak i drúgi díktátorje — demokrátí ravnali. Ali je prinasz tó escse i dnesz tak, ka sze po demokrátíski exponentaj dá ravnati? . . .

Financminister je edno odrédbo dao vó, z sterov zapové, ka sto v 14 dnévaj neplácsa dácsé, "takzváni illeték egyenérték", bōde jo mogao duplisko plácsati. Ja kak pa tó naj prinasz známo, stera je tiszta dácsa, csi nigdár nevemo ka sze nam predpisüje, szamo doszta moremo plácsati — na racsun. Ali mo záto mí kríví csi taka rávno tá dácsa nebōde plácsana?

Edem dr'závni geometer, kí je poszláni od agrárnoga urada naj raz-delí zemlő med agrármíki interessenti, sze je nató pōdao, ka je szküjno z ednim dr'závnmí vucsitelom gyülés pozvao vküper, na sterom szo sze próti posztavilí percelláciji grofovcszke zemlé, tó je próti odaji, toda tozadévnomi miniszterszkomí resenyé. Kak prídejo tē goszpōdje dotoga, ka z edne sztráni grajajo lüdszki dobrobit, z drúge sztráni pa ministerszko dobro delo, naj tak szirmaski národ do lasztne i vecsne szvoje zemlé léko príde, to nevemo. Známo pa tó, ka szmo ednók 'ze 'ziveli v kommunizmi, ali né sze nam je dopadno, mí rájsi za szvōje pēneze ali gvüšno i szladko pijémo i jémo . . .

Zdrava konkurencija je z vérsztvenoga sztálise poglédnyeno najvéksa potrebscsina. Kí jo z-szebicsni cílov grajati namenyáva i tó nezákönito ino venkrajívo, neglédócs na 'zivlenyszke i krajevne potrebscsine, — je hüdobnyák.

Földet a népnek!

Mikor a háborunak vége lett, a háboru viszontagságaitól és nélkülözéseitől felkorbácsolt emberi idegeket úgy vélték csillapítani a felsőbb tízezrek, hogy odadobták azt a meggondolatlan kifejezést „földet a népnek”. Mindjárt utána megis történt az intézkedés, országszerte lefoglalták a nagybirtokot, első sorban az idegen állampolgárok itteni birtokait s az először egy, azután négy évi bérletre kiosztották a nincstelenek közt, mely ma is agrár reform név alatt tengődik. Hogy mennyi kára származott ezzel az államnak, arról, ne is beszéljünk, tudják is tudták is ezt a kormányon levők, de másképp csillapítani a felkorbácsolt kedélyeket nem lehetett, csak így, ha áldozatot kellett is hozni érte.

A nincsteleneknek föld kell, az az egyszer szent. Hogy azonban ezt a kérdést hogyan lehet megoldani, arról még a legvadabb nagybirtok parcellázónak sincsen halvány sejtelve. Azaz hogy volna, de ehez éppen úgy első feltétel a „pénz, pénz és harmadszor is pénz”, mint azt Napoleon mondotta a háboru folytatásához. Ez pedig egyelőre hiányzik nem csak minálunk Jugoszláviában, hanem a hadviselő államok mind-egyikénél. Hogy pedig az agrár reformot másképp, mint pénzzel megoldani nem lehet, bizonyíték arra népek szövetségének legutóbbi ülésén elhangzott az a kijelentés, mely a romániai telepések ügyében fordult elő, hogy a magán tulajdonost megsérteni nem lehet, a tulajdonost kártalanítani kell. Ez tehát nemcsak kijelentés, hanem döntvény, mely a jövőre nézve irányadó. Mégis nálunk mi történik? Lehet hogy nem mér-

vadó körök részéről, lehet hogy némileg azoknak is részük van benne, de minden esetre furcsának néz ki a dolog, mikor ezen komoly dologból játékot űznek. S kinek a pénzéért?

Először is agrár revízióknak kellenne lenni, ami nálunk röviddel ezelőtt a M. Sobotai járásban megtörtént volna, ha annak az illető közeg más színezetet nem adott volna. Igaz ugyan, hogy egy pár egyéntől meg lett vonva a nekik juttatott agrár föld, (bár soknál igazságtalanul), mert állítólag nem jogosultak. De az egész eljárás inkább egy cserének látszik, mert akinek eddig nem volt trágyájuk, kaptak trágyázott földet olyaktól elvett, ki rendszeresen és szorgalmasan művelte, viszont emezeknek adták a kizsároltat. Avagy ez közgazdaságilag helyes eljárás?

Másodszor az „Orjunának mint nacionalista szervezetnek is van beszólása. Igaz, hogy ezzel is csak szervezetük részére Prekmureceket akarnak toborozni, de mégis nem tudjuk megérteni, s

az ezen való megütközés általános, hogy hogyan képes magát ennyire blamálni egy ilyen szervezet. Ennek a szervezetnek M. Sobotai csoportja két héttel ezelőtt gyűlést tartott, amelyen a nagy birtok parcellázása illetve eladása ellen foglaltak állást. Ez meg azért érdekes, mert általános elvük az, hogy a nagybirtok forgalomba bocsátásuk, jusson minden érdekelt saját földjéhez. Most már igazán kíváncsiak vagyunk arra, hogy mily módon gondolják ezt megoldani, ha nem parcellázással. Ha nacionalizálni akarják, ez nem lehet komünizálás, s nem is szocializálni, tehát pénz kell ehez is, mert a nincstelenek csak így juthatnak örök magántulajdonukat képező földhöz. „Azé legyen a föld, ki azt megműveli”, a király öfelsége mondását is csak így s nem elferdítve kell érteni, tehát vétel útján parcellázva kell adni — földet a népnek, tudja már egyszer, hogy amit megművel, az az ő tulajdona is.

POLITIKA.

Parlament megnyitásának határideje október 20-ra van kitolva. Képviselők kérelmére a házat nem királyi ukázzal, hanem a király jelenlétében fogják megnyitani. — A királyt topolai tartozkodása alatt felkereste Radič István, kit a király hosszabb kihallgatáson fogadott. Radič koszorut helyeztet a hősök sírjára azután vizsautazott Zagrebba. — Radič István beográdi tartozkodása alatt felkereste a külügyi- és hadügyi ministert. Külügyministernél a kivándorlás rendezéséről tárgyalt, miszerint e célra egy alosztályt létesítsen bármely szakministerium keretében. Egyben a külföldi kölcsön tekintetében Radič az javasolta, hogy a kölcsön amerikai honfitársainktól vétessék fel, s az vasut és

egyéb közlekedési eszközök kiépítésére szolgáljon első sorban. Hadügyministeriumot arra kérte, hogy utak javítására a hadsereg használtassék fel, nem pedig a tulterhelt nép. Meg volt ígérve. — Locarnói világbéke konferencia rövidesen véget ér, de a jelek szerint alighanem meg fog hiúsolni. Keleti határok védelmét Németország ugyanis nem akarja vállalni, másrészt pedig ez az Oroszországgal jó viszony ellenére volna. — Görögország, mint rendszeren ma is a forradalom hevében dühög, a béketlenség hazája ismét politikai változások, előtt áll. Nem is a nép kedvére történnek itt változások, hanem egyes fel-fel bukkanni vágyó katonai előkelőségektől feligazított csöcselek zöme, mely aztán forra-

dalommal fejlődik ki, a nép zömének kárára, államtekintély rovására. — **Parlamentközi konferencia** Washingtonban befejezte munkáját, New Yorkban a tekintélyesebb lapok képviselői, pénzügyi és politikai személyiségei részére bankettet rendeztek, honnan a kanadai parlament által rendezett konferenciára utaznak. Hír szerint a mi kiküldötteink meglátogatják az amerikai honfitársainkat. Ha ugyan ez igaz lesz! — **Radič-párttal egyesült** Pucelj-párt és Sloven munkás népi szövetsége egyrésztől és a Radikális pártnak Maribori vezetősége másrésztől közös vezetőséget, illetve tanácsot választottak, mely hivatalos lesz egyes ügyeket közösen intézni. Az erről szóló jegyzőkönyvet Radičék részéről: Švikaršič Ferenc és Bende Roman, a szövetség részéről is mint titkár, a Pucelj-párt részéről Mrmolja Ivan volt képviselő és Lipovšek elnök, a radikálisok részéről pedig dr. Ravnik Rudolf és Tavčar János írták alá. — **Bécsben** kommunista tüntetés volt, mely alkalommal összeütközésre került a rendőrség és a kommunisták között. Három ember megsebesült. Tizenhárom kommunistát letartoztattak. — **Francia** marokkói frontja nem a legrózással áll Abd el Krimmel szemben, bár ezt nem a legszivesebben adják nyilvánosságra. A számbelileg kisebb és tehnikailag hiányosabban felszerelt marokkói csapat, ha veszítene is már, nem válna szégyenére a veszesség. Francia frank esését, több mint valószínű ez a háboru is alaposan befolyásolja, mit azonban spekuláció okozásával akarja elűni.

Glászi—Hirek.

— **Imenüvanyo** Krivic Edmonda, bivsega nadsumara pri veleimányi gr. Szapary, je ministersztvo imenüvalo pri srezkom poglavarsztvi za okrajnoga sumara. — Gratuliramo!

— **Tövajija**. V nocsi na 14-ga szo neznani, ali razmere dobro poznani, tövaji v Martjanci pri rázni vértaj rázne vérsztvene potrebscsine szpokrado. Odnoszli szo od Grah Jozsefa ino od Kardos Sándora, od vszákoga edno impregnirano trgövszko ponyavo, v vrédnoszti vszaka po 1000 dinárov; od Bajzek Franc krcsmara

Sugár Laci nótája

Irta: P. SZ. K.

A nagyasszony ezekre a replikákra maga is belátta, hogy nem lesz egészséges dolog, ha a dolgot tulságba viszi; azért beírte ezuttal a fenyegetéssel, keményen meghagyva Lacinak, hogy szemét Zsuzsikára fel ne emelje többé; otthon pedig a dagasztás közben azt is elhatározta, hogy leányával szemben ezután más politikát fog követni s a mi nem ment veréssel, majd megpróbálja szép szóval; addig pedig míg a szökés híre lecsillapul, megelégszik a házi börtönnel, melyet leányára kiszabott.

Egyik hír a másikat szokta tolni; most is az történt; ezt a kis szökési kísérletet csakhamar elfelejtette A . . . város közönségével egy rablógyilkosság, azután egy pénztárnoknak elszökése, mely sikkasztással volt összekötve. Sugár Laci történetéről nem beszélt többé senki; sőt miután ő maga eltagadta az egészet, Vörös Andrásné sem adta tovább, — elhallgatott rola a krónika.

De nem hallgatott el az érzelem Sugár Laci és szegény Zsuzsika szívében; mert ez érzelmeknek természete egyenlő a diófaéval, melyet minél job-

ban összetörnek, annál több gyümölcsöt terem.

Vörös Andrásné asszonyom szép szóval édesgette leányát, hogy valamelyikhez az általa kijelölt kész kérők közül hozzásimuljon; de bizony hasztalan volt minden fáradsága, nem volt annak egyéb eredménye — mint a leány forró könnyei.

Ez alatt Sugár Laci egy más hadi tervet eszelt. Ha ő az egész város kedvét megtudta nyerni hegedűjével — gondolá magában — s ha az, a világon legdrágábbat, Zsuzsika szerelmét is megszerezte neki: miért nem sikerülne ezzel a fegyverrel Vörös Andrásné asszonyomét is meghódítani?

Föltette magában, hogy ő bizony megkísérli a nagyasszony haragját — lehegedülni.

A mint az első szép holdvilágos éjél bekövetkezett, zajtalanul oda állott azon ablak alá, hol a nagyasszony szokott aludni az első szobában. Azután elkezdte húzni a legszebb és legszomorubb magyar nótákat egész szívzakadásig.

A nagyasszony eleinte nem akart tudni a dolgról semmit; tette magát, hogy mélyen alszik; de Laci nem tágitott, míg nem utoljára nagyasszony felnyitotta az ablakát s kikiáltott reá nagy mérgesen:

— Nem mégysz innen te sem mire kellő? Mért nem hagyod aludni az embert?

— Ha én nem tudok aludni, ne aludjék más sem! — mondja dacosan Sugár Laci — szabad nekem az utcán csendesen hegedülni! Azzal tovább húzta a nótát hajnalhasadásig.

A szegény Zsuzsika úgy zokogott ott a kis szobában, hogy néha kihalott az utcára is.

Másnap Laci újra oda állott az ablak alá s még keservesebb nótákat húzott, mint a tegnapiak voltak. Az öreg asszony csak türe, türe egy darabig; de anyai szíve a kétoldalú támadástól erős ostromnak volt kitéve. Szégyelt gyengeséget mutatni: de a tegnapiánál mégis enyhébb hangon szólott ki:

— Eredj haza Laci, ne izélj; ne bosszantsd az embert avval a száraz fával. Megjöhetne már neked is az eszed, mikor ládhatod, hogy hasztalan ácsingózol egy nemes leány után!

Laci ez enyhébb fenyegetést jó jelnek vette s a harmadik épen oly pontosan megjelent az ablak alatt.

Olyan keserves magyar nótákat és olyan siró-rívó hegedűszót még nem hallott a világ. Közöttük volt az az elnyomott fájdalom „fésüs nótá” is, melyet azon a vidéken a „Sugár Laci

nótájának» neveztek.

Sirt, zokogott odabenn a szegény Zsuzsika; de a Vörös Andrásné asszonyom párnája sem maradt szárazon és egy pár hang annyira a szívébe nyíllalott, — hogy hirtelen fölugrott, gyertyát gyújtott s ingerülten fölzakította az ablakot, kikiáltott az utcára:

— Hagyd el már, ne húzd tovább, mert a szíve megszakad az embernek! Gyere be te semmirekellő, mert ha tovább húzod; még magam is elmegyek hozzád!

Természetes, hogy Laci sem mondatta magának kétszer; s a jövő pillanatban már Zsuzsikát ott tartá karjai között.

A következő vasárnapon, már kihirdette az öreg tisztelletes, hogy „Sugár László zeneművész veszi házastársul Vörös Zsuzsánát, Vörös Andrásné asszonyom hajadon leányát”

Volt is olyan lakodalom, hogy még a város hadnagya is viradtig táncolt benne, pedig az már igazi tekintetes ur.

Sugár Laci nem is gondolt aztán többet Amerikára; s azt beszélük, hogy Vörös Andrásné ép úgy szereti, rontja unokáját, — habár egy kissé hirtelen barna is, mint más kényeztető nagyanya.

(vége.)

hámo i cügla, hámo szo pa
najsli naštro pri potoki, v
oszi 10 0 Din; od Heklicsa je
neseno vecs kólni lancov. Gda
zi vsze gori naklali, szo sli tó
róti dómi, ali pa mogócsse es-
dale probat szreco. Zaszledú-
sze je nájenergicsnése zacsnolo.
Szmrt pod 'zeleznico. Sárkány
bivsega Petróvszkoga notárosa
Károly, kí je na Vogrszkom pó-
gyóra ka notároski koncipient
nájavo szlúžbo, je pod vozécsi
légao i je tam szmrt zadóbo.
k je neznáni.

Obcsinszke volitvi v Med'zimurji
predkrátkim bilé obdr'zane. Kak-
oték szo mele té volitvi i ka med
obcsinszkimi odbornikami jí je
biló z-Radičove partáje odebráni,
nebriga. Vendar nász pa brigati
e tó, ka je Med'zimurje rávnotak
ztóga vréména obszédéno, kak i
Prekmurje, i ovo, tam sze léko
ávajo obcsinszke volitvi, prinasz
na nájvékse csüdüvanye sze —
rejo. Sto je tomi krivec, ka sze
remo mi escse i zdá z gerenti
ntrati? Ali prizadeti faktorje nász
rejo 'ze ednók zbriszati dati z-té
rne liszte, na stero szmo z-nyí
e notri szpelani? . . .

Za vecs milijonov dinárov je od-
düvana dr'záva z manipulacijov
inarnice v Maribori, tóda po ma-
nácijsi nisterni carinikov. V nestetoj
ednoszti szo lifrali velki trgóvci
k meje szvílo, kí pa má velko ca-
i je tó blágo né biló ocarinjeno
vrédnoscsi, ali pa szploh né.
tém je dr'záva obszúto bíla osko-
vana. Na szled toj mahinácijsi szo
a prisli, ka sze je mednyimi eden
szvojov lübicov szvado i tá ga je
ádila. Doszta trgóvcov, escse vecs
carinárov je v tó mahinácijsi notri
mesano i aretirano. Edem carinár, kí
pri tom deli prevecs prizadeti búo,
je 'zile na róki prerezao i taki
nró. Preiszkáva sze je zacséla i
escse i doszta novoszti mámo csa-
ati od té preiszkáve . . . Kak je vsze
nalehcsi slo, ali csi edem szirmák
ó kile cukra, ali dvé skatülicí szpic
eszé szebov z-Austrije, — kak ener-
icsno sze posztópa próti nyemi! . . .

Sportni klub Mura priredi v so-
oto dne 7 novembra v prostorih
otela pri 'Kroni' veliki športno za-
avo združeno s trgatvíjo. Isti dan
popoldne vrši se hazena tekma s
rvakom Slovenije Ilirijo oziroma
rvakom Hrvaške Akademskim Sport-
nim klubom v Zagrebu.

Brátva sze je povszédi zacséla,
szamo v nasem Prekmurji szo z-tóv
neszmernov i zdrávji skodlivov smár-
nicov 'ze dokoncsali. Kak bi lepó
biló, csi bí nase rodovitne bregé pá
z sztárim „szlovenom“ zaszádili, ne-
mesko fajto szi szpravili, né pa tó
dívjácsino, kí je bogme né na díko
lasztniki té gorici. Vino je kvantitetno
preszégno, kvalitetno pa odzajaj
osztalo od lajnzkoga póva. Céne
szo na smarnico — od prese —
edem dinár, za nemeske vína pa od
tri do sészt dinárov. Persze gde po-
szódo i penz trbé, tam sze dobí po
vszákój ceni most.

Tanító kinevezések. Skalics
Zseljko földinket, eddigi Vučjagomilai
tanitót Morávci-ra neveztek ki; Bre-
zovcára pedig Furek Romant.

Kinevezések. Krivic Edmond
volt Szapary birtok főerdészét a mi-
nister a M. Sobotai járásifőnökség
mellé járási erdésznek nevezte ki.

Uj magyar valuta. Mint értesü-
lünk Bud magyar pénzügyminister
javaslatot dolgozott ki, az új valutá-
ra vonatkozólag. Az új valuta alapja

POZOR!

Približavajócsse zime najlepsa prilika
je za vszákoga, da szi mosko i decé ob-
lêko po znížanoj ceni pri

A. HIRSCHL firmi
v MURSKI SOBOTI

narócsi. Poszežno opozárjam tiszte kúpce,
ki fíni zimszki kapút ali bricsesz hlacse
núcájo, naj sze oszvedocsijo v mojoj té
vrszte bogatoj zálogi. Brez kúpne ob-
véznosztli!

FIGYELEM!

A közelgő télre mindenkinek legszebb
alkalma nyillik, hogy férfi- és gyermek
ruháit leszállított áron

A. HIRSCHL cégnél
MURSKA SOBOTÁBAN

szerezze be. Különös figyelem azon vevők-
nek, kik finom télikabátot vagy csizmanad-
rágot (bricsesz) kívánnak, meggyőződhet-
nek, ha megtekintik a gazdag raktárt, —
vételkényszer nélkül.

eszerint nem az angol siling volna,
hanem forint. Tehát újra vissza a fo-
rinthoz, a régi idők szimbolumjához.

Bortermelőknél fontos! Minden
szőlőtulajdonos, ki bort termelt,
szüretelt mennyiségét mielőbb bejelen-
teni köteles az illetékes pénzügyi
szakasznál (financoknál), különben
kihágást követ el. Ugyisintén be kell
jelenteni az eladott bor, illetve must
mennyiségét is.

Fogyasztási adó must után, t. i.
az eladott must után, 25 para (1 ko-
rona), míg le nem lesz fejtve söprü-
jérol.

Jövedelmi adónak 1925 évi kive-
tése, illetve megállapítása ellen októ-
ber 15-től kezdve lehet fellezéni. A
fellebezést az adóügyi hatóságnál kell
benyújtani és 5+20 dináros bélyeggel
kell ellátni.

Óriási vámsalásnak jöttek a nyo-
mára a maribori első osztályu vámhiv-
atalnál, mely az államkincstárt mil-
liókkal károsította meg. A vámsalást
vámhivatalnok követték el azzal,
hogy a kereskedők által behozott
selyemárut nem mit selymet vámol-
tak el s ebből maguknak csináltak hasz-
not. Sok kereskedő és vámhivatalnok
lett emiatt letartóztatva. Egy vámhiv-
atalnok, kinek vállát a legnagyobb
bűn nyomta, felmetszette ütőereit s
szörnyet halt. A legszigorubb vizsgá-
let indult meg az ügy teljes kinyo-
mozására.

Autó baleset. Majdnem végzetesé
válható baleset történt f. hó 9-én
Hotiza község táján az országon.
Dolnja Lendaváról két káplán autóval
utazott Beltincére Gróf Zichy Ágost
temetésére. — A sáros uton az autó
valahogy egy távirtda oszlophoz csu-
szott, s az ütődés következtében a
benne ülők az ut melletti árokba estek.
Szerencsére egy kis megnedvesedésen
kívül egyéb baj nem történt, s az
autó is csak kevésbé sérült meg.

Vonat alá feküdt. Sárkány Ádám
Petrovcei volt kjegyző Károly nevű
fia, ki Magyarországon Győr mellett
teljesítet szolgálatot mint segédjegyző.
Tettének oka ismeretlen.

Dr. Gróf Zichy Ágost temetése.
F. hó 9-én délután 3 órakor helyez-
ték örök nyugalomra Gróf Zichy
Ágostot a beltinceni kegyuri templom-
ban levő családi sírboltba neje és
Fedora leánya mellé. A diszes főuri

ravatal a szentélyben volt felállítva s
ezt az elhunyt címer pajzsai s renge-
teg sok koszoru ékesítette, melyek
közül különösen kitűnt a széles ma-
gyar nemzeti színű szalaggal díszített
gyönyörű krizantemum koszoru, melyet
a Tereziánium Magyar Alapítványa
küldött a ravatalra. A ravátal előtt
párnákon az elhalt Gróf magas rend-
jelei voltak elhelyezve, első helyen az
Aranygyapjas rend jelvényei, Lipót
rend, Ferenc József rend stb. stb.
jelvények. A díszesen megvilágított
ravatalnál állandóan 4—4 díszbe öl-
tözött tüzoltó teljesített díszszolgálatot.
A temetési szerlartást Strausz Flórián
dolnja-lendavai esperes-plébános cím.
kanonok végezte a prekmurjei papság
15 tagjának segítségével. A koporsó
után a Mária Congregatió haladt
zászlója alatt, a tüzoltóság azután a
sok koszorut vitték, a koporsó után
pedig a gyászoló grófi család, Mária
grófnő, Széchenyi György gróf az el-
hunyt veje nejével Aszta grófnővel és
négy kis fiával. A gyászoló közönség
soraiban ott láttuk a prekmurjei ma-
gyar és szlovén előkelőségeket mind
s Beltinci község polgárságát. A
gyászmenet megkerülte a templomot,
majd abba visszatérve a szertartás
befejeztével az uradalmi tisztikar el-
helyezte a koporsót a sírboltban. —
Beltinci község a gróf halála óta mély
gyászt öltött s méltán, mert valóban
a legjobb Kegyurat veszítette el. Az
elhunyt Fő Ur igen sokat áldozott
kegyeles célokra, jótékonyagra s ő
nála kérés soha elutasítva nem lett.
Az a mérhetetlen sok áldás, a mely
sírháza kísérte, tegye a jó embernek
csendes és örök pihenését könnyűvé.

Október 15-ikétől fűttik a vonato-
kat. A közlekedésügyi minisztérium
rendeletet adott ki, amelyben elrendeli,
hogy a vonatokat október 15-ikétől
kezdve fűteni kell.

Anglia újabb intézkedése a kóm-
munizmus ellen. A különböző lapok
szerint a ministertanács tegnapi ülésén
elhatározták, hogy a lázadásról
szóló törvényt megváltoztatják. A tör-
vény jelenlegi határozatlan szövege
oly értelemben fog módosulni, hogy
azt a propagandát, amely a lákossá-
got az alkotmány ellen izgatja, nem
politikai cselekménynek, hanem lázi-
tásnak kell tekinteni.

K I N O
v Murski Soboti.

ZA MLADINO DOVOLJENO !!!

V NEDELJO 11. oktobra
popold.ob 3., in zvečer ob 8 uri

Bohème

Prekrasna drama u 6 činova
po motivima Henry Murgera

U glavnim ulogama:

Marija Jacobini.

(Die Bohème)

VSTOPNINA: Gornje lože 12 Din.,
spodnje lože 10 D., in II. prost 5 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tr'ztvo. Kereskedelem.
Blágo — Áru.

NOVISAD: okt. 16.

100 kg. Psenica—Buza Din.	255—
» » 'Zito—Rozs »	200—
» » Ovesz—Zab »	180—
» » Kukorica »	185—
» » Proszó—Köles »	190—
» » Hajdina »	—
» » Szenó—Széna »	50—75
» » Graj—Bab csres. »	275—
» » zmésan—vegyes bab »	200—
» » Krumpli »	55—
» » Len. sz.—Lenmag »	450—
» » Det. sz.—Löherm. »	1500

BENKO: okt. 16.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Bikóv. Bika	8—	8:50	9— 9:50
Telice Úszó	8—	8:50	9— —
Krave Tehén	4—	8—	—
Teoci Borju			10— 10:50
Szvinyé—Sertés			16:50 17—
Mászt I-a—Zsirl-a.		28—	35—
Zmócsaj—Vaj			30—
Spé—Szalona			25—
Belice—Tojás 1 drb.			1.50

Pénezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	65—
100 Kor. Budapest	= »	0.0785
1 Schil. Becs	= »	7.9370
1 Kor. Praga	= »	1.669
1 lira	= »	2.256
Zürichben 100 Din	=	9.21 1/2 sfrk

Egy jobb házból való

LEÁNY

felvétetik

PREKMURSKA
TISKARNÁBAN.

Solszke knige i vszefelé solszke pot-
rebscsine sze dobíjo na velko i málo pri:

I. HAHN trgovina s papir-
jem v M. SOBOTI.

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-tao leta v domovini: 15 Din. zvân SHS., 18 Din. v Ameriko 20 Din. Cëna anonc za □ cm: med textom i izjave i poszlano 150 Din reklame 1— mali oglaszi 0-70 Din. i dâvdk. Pri vecskrat popûzst.

Rökoplszi, kls ze ne szhrânijo i ne vrnejo ze poszlajo: Reditelsztvo i oprâvnistvo Mörszka Krajina M A R K I S E V C I br. 20. Postni csekovni racsun broj 12980. —

Këziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide küldendök: M. Krajina szerkesztöség v. kiadóhivatal 20. posta MURSKA SOBOTA. — Postatakarék számla száma 12980. —

Megjelenik minden vasárnap Elöfizetési negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldön 18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cëkënt: szövegközt és nyilttér 1-50, rend 1—, apróhirdetés 0-70 Din és az illet Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

A rétek ápolásának most van az ideje.

Az őszi vetések bevégeztével többnyire pihenőre tér a gazda, holott sok olyan dolga akadna, a melyekből ha azokat az erős fagy beállta előtt elvégezheti hasznót merithet. Ha a hőmérséklet 2-3, avagy 0 fokra leszáll. vetni nem lehet, mert ilyen hideg idő uralkodása mellett a mag csirázásnak amugy sem indul, s veszendőbe megy. Szántani ellenben még mindig lehet, eltekintve talán a korán reggeli óráktól, s így pihenés helyett helyesebben cselekszik a gazda, ha megszántja ilyenkor azon földjeit, a melyekbe tavaszi veteményt akar vetni. A több termelésnek egyik igen lényeges faktora az, hogy *ősszel minden föld fel legyen szántva*, szántás után be legyen boronálva.

A másik késő őszi munka a rétek és legelők ápolásaa és gondozása. Németországban, a hol a rétek és legelők rendszeres gondozásban és ápolásban részesülnek, kétszerte olyan nagy terméseket adnak azok mint nálunk, holott régebben a mikor Németországban is csak készálták azokat, de sohasem ápolák, nem adtak nagyobb terméseket mint a minőt adnak nálunk. A német gazda azonban soha egyetlen ősszel sem mulasztja el rétejeit es legelőit megboronálni és műtrágyákkal beszórni.

A boronálás azért válik nagy előnyére a réteknek, mert a boronával összeszedjük, kiirtjuk mohát, a talaj, legfelsőbb rétegét meghasogatjuk, s ennek következtében az esővíz is könnyen behatol a talaj mélyébe, a mely együttes tényezők következtében a föld alkotó részei nagyobb mennyiségben állanak el, válnak vízben oldhatókká, s a növény fejlesztésére, táplálására alkalmassá. Másrészt az alkalmazott műtrágyával nagy mennyiségű tápláló anyagot juttatunk a talajba, a melyekre annyival is nagyobb szükség van, mert eddig a rétek legelőről csak elvittük az ott termelt takarmányokat, de sohasem pótoltuk a takarmánnyal elvont tápláló anyagokat. Az olyan éléskamara pedig előbb-utóbb teljesen ki fog ürülni, a melyből csak kivesszünk de soha semmit se teszünk bele. Igaz, hogy a rétek trágyázására sz istálló trágya nem igen való. A hig ürülék is csak higitva volna erre a célra felhasználható, ha ugyan a mi gazdáink a trágya leveit meggyűjtenék. Miután azonban gyűjtik ritkán, nem is lehet azt a rétek trágyázásra felhasználni, s így okvetlenül a műtrágyákhoz kell hozzányulnunk, hogy rétejeink termőképességét fenntarthassuk.

A rétek trágyázására nem elegendő egyedül szuperfoszfátot használni, mert a rétek kálitrágyázást igényelnek, s így tehát káliszuperfoszfátot kell használnunk, a mely szuperfosfát és 40 %-os kálisó keverékéből áll. Ezt a keveréket létesíthetjük 120 kg. szuperfoszfát és 70 kg. kálisóból, vagyis tehát ebből a keverékből 200 kg.-ot kell kat. holdanként kiszórni, s kiszórás után a rétet erősen megboronálni. Ezt a munkát akkor is végezhetjük a mikor már a fagyok beálltak, de még nem olyan nagymérvűek, hogy a déli órákra a föld egy kissé ki ne engedjen. Ha ezen műtrágyázást minde második évben, a réte megboronálását pedig minden évben alkalmazzuk, ugy biztosan számíthatunk arra, hogy rétejeink termése állandóan fokozódni fog, s hogy egynéhányszori átrágyázása után termése meg fog kétszereződni. miáltal mógunkban lesz állatainkat jobban etetni, vagy nagyobb számú állatot tartani, a melyek több istálló trágyát termelnek, s ez által szántóföldünk termőképességét fogozzák.

Kitünően használható őszkor az u. n. rétegyalu, mely különösen, az egyenetlen is hangyabolyos réteknél válhíbe kitünően.

Réteboronát a gazdasági egyesületnél, annak tagjai már igénybe vehetik, hogy torlódás ne képződjék.

SPORT.

NOGOMET.

S. K. MURA — S. K. PTUJ 1:5 (1:4)

Moštvo S. K. Mure, ki je v nedeljo nastopilo v prvenstveni tekmi proti S. K. Ptujju je tekmo, kot je bilo pričakovati izgubilo s rezultatom 1:5.

S. K. PTUJ — S. K. MURA 5:1 (4:1)

Bajnoki mérkőzés Ptujban. Bíró Nemeč pártoskodó.

HAZENA.

S. K. Mura — I. S. S. K. Maribor 10:3 (8:0).

V nedeljo dne 11. t. m. gostovala je v Murški Soboti v prijateljski tekmi z S. K. Muro hazena I. S. S. K. Maribor. Podlegla je sicer domačinkam, vendar moramo priznati, da je od zadnjega nastopa v Murški Soboti znatno napredovala in se izboljšala. Odlikuje jo predvsem izvanredna hitrost in žilavost. Dobra je krilska vrsta in branilka. Napadalna vrsta ima edino napako; da pred golom hiperkombinira in vsled tega zamudi mnogo ugodnih, zrelih situacij. Družina Mure topot ni zadovoljila. Po zadnji tekmi z Ilirijo pričakovali smo mnogo več. Pred vsem ji manjka vztrajnosti. V prvi polovici je sicer predvedla lepo igro in je takorekoč dominirala na igrišču. To

pokazuje tudi rezultat 8:0 v tem času. Nato pa je odpovedala. V drugem polčasu je pokazala tako slabo igro, da smo mislili, da imamo pred seboj novinke, ki prvič nastopajo. Skrajno slabo je v tem času igrala krilska vrsta, ki je mesto da brani že v sredini polja — bežala pred lastni gol, ko je videla, da imajo nasprotnice žogo. Pa tudi napadalna vrsta je odpovedala in se nikakor ni mogla znaйти. Vse žoge so končale v outu. Rezultat 3:2 v tem polčasu je jasna slika slabe igre Mure. Da ni rezultat še slabši se ima Mura zahvaliti izvrstni vratarici gdč. Sočičevi, ki je v izvrstni kondiciji ubranila nevarne žoge, in pa neutrudljivi branilki gdč. Györyjevi, ki je bravurozno čistila kritične situacije.

Od sodnika g. Peterka poročamo samo toliko, kar prinaša tudi dnevnik „Jutro“ da „v dragem polčasu je pregledal nekoliko faulov Maribora.“

Hazena družina S. K. Mure igra prijateljsko tekmo dne 18. t. m. v Mariboru napram T. S. K. Merkur. Sestava Mure:

- Sočič Györy
- Osterer Nemeš I.
- Kardoš III. Cvetko I. Jónás
- Rezervi Faschinger in Kardoš II

Hazena csapatunk e hó 18-ára meg van hiva Mariborba egy barát-ságos mérkőzés lejátszására az ottani T. S. K. Merkur csapatával.

Mura a következő felállásban játszik:

- Sočič Györy
- Osterer Nemeš I.
- Kardoš III. Cvetko I. Jónás
- Tartalékok: Faschinger és Kardos II.

Indulás 18-án reggel 3/46 órai vonattal, gyülekezés a pályaudvaron negyed 6-kor.

Vsáki práznik, nedelo, četvrtak in soboto koncert. Svira ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap ugyszintén szombaton és csütörtökön koncert. Játszik BARANYA. VELIKA Meolic NAGY-KAVARNA KÁVÉHÁZ

LUDTTOLL különböző minőségben a legolcsóbb árban csakis SCHÖNTAG ADOLFNÁL kapható M. Sobota (Fliszár-féle vendéglő udvarán).

Moj novi cijenik maraka

za godinu 1926. sa 16 stranica i tomu 25 raznih maraka Rumunjske dobijete, ako mi pošaljete Din. 5-

IZIDOR STEINER
najstarija trgovina maraka
BROD u./S.

Hallo Hallo goszpé i goszpódje!

Csi ká lépoga i modernoga, dobrog i po fál cëni viditi scsëte, te poglednite te nánovëse Becs-ke Pariz-ke szprotolëtne i létne damské krscsáke, steri szo zdá prisli

trgovino
A. Király M. Sobota

Dobijo sze tüdi po nánizjoj cëni: ti najmodernësi förtöki za goszpé i deco z druka i z-glotta, nogavice za goszpé, moske i deco, perilo za goszpé i goszpóde i vsze vrszte drobno i krátke blágo. Szlamnati krscsáki za goszpé od 100— dinarov napré

A. Király

trg. z krscsaki, perilom i krátkim blágom
M. Sobota (Bergerova hiža)

KRCSMA dobra idöcsa, na Pucszkoj ceszti sze z 1. novembrom 1925 na vecs lét z-árendé dá. Vecs sze zvë v krscsmi KÜHÁR Márkisavci.

Naznánye!

Szpostüvanom szi dovoljüjem naznányati postüvanomi obcsinsztvi, da szam prevzeo sztölarzsko delavnico od goszpé vdovice Csiszár, ki sze v M. Soboti v Sodni vilici nahája i stero bödem pod

RUDOLF ŠAFRAN

imënom nadale vodo. Opërajöcs sze na szvojo vszesztranszko prakszo, pridoblëno v domacsiji i v zvünsztvi, zagvüsam vszákoga, ka bödem vszákoko narocsilo z küncsnoga pohistvenoga ino sztavbenoga (épület) sztölarzszta zvrso szkrbno ino po nisziki cënaj.

Pricsákajöcs postüvanoga obcsinsztva c. narocsila

z postüvanom:
Rudolf Šafra

Rávno tam sze gor vzetëta 2 inasa (vajëna).